

Persones > Societat

Cronologia d'un desastre

13 de març

● Declaració de l'estat d'alarma per part del Govern espanyol. Tots els residents en geriàtrics queden, per tant, confinats.

6 de març

● Primer protocol de residències redactat per Salut i Afers Socials. Es recomana restringir les visites de familiars o posposar activitats.

COL·LECTIUS VULNERABLES

La Conselleria de Salut està traslladant avis amb Covid-19 des del seu geriàtric a un altre de més gran, cosa que, segons denuncien els familiars d'interns, posa en risc els residents del nou centre. El 'pla Buffer' s'aplica des de fa sis mesos, però ara ha transcendit.

Transvasament d'avis amb Covid-19

ELISENDA COLELL
Barcelona

Mai ha sigut anunciat públicament, i molt menys explicat als familiars, però tampoc ho han amagat. Ja fa sis mesos que la Conselleria de Salut va idear el pla d'assistència de les residències d'avis per fer front a la segona i

tercera onada de la pandèmia, i fa dos mesos el va començar a aplicar. Es diu *pla Buffer* i consisteix en el fet que els avis que s'infectin de coronavirus en un geriàtric siguin traslladats a una altra residència més gran per ser tractats i on s'instal·len respiradors d'oxigen.

«Traslladar una persona que és positiva en Covid-19 a un altre geriàtric és, simplement, posar

més llenya al foc, entrar a la gola del llop. No entenc per què no s'habiliten plantes d'hospitals, pavellons o hotels i que s'hagi de recórrer a portar malalts a un lloc on viuen les persones més vulnerables. Com a mínim, és negligent». Així de taxativa respon Clàudia Muñoz, portaveu dels familiars de la residència Mossèn Homs a Terrassa (Vallès

Occidental), un dels primers centres on es va aplicar aquest polèmic pla. Muñoz parla en nom d'un grup de familiars del geriàtric. La seva àvia encara hi continua ingressada.

Cinc pacients nous

En el cas de la residència egarenca, va ser el 23 d'octubre quan el director del centre, a través d'un

comunicat, els va informar que la seva residència havia sigut escollida com a centre de referència. Tenen reservats 15 llits per acollir pacients amb coronavirus que procedeixin d'un altre geriàtric. I aquell mateix dia els van informar que entraven quatre avis de la residència Nord Egara, de Castellar del Vallès, després d'esclatar un brot de coronavirus. L'endemà va

1 d'abril

● La Conselleria de Salut assumeix la gestió de les residències d'avis, fins aleshores en mans d'Afers Socials.

Octubre

● La Generalitat intervé set residències amb brots descontrolats de coronavirus.

25 de març

● L'exèrcit desinfecta les primeres residències. La Generalitat intervé la primera residència, es tracta del centre Vallus de Valls (Alt Camp).

5 d'agost

● Després de la desescalada de la primavera, Salut torna a dictar restriccions a les sortides de residents pel risc de rebrots.

23 de novembre

● Salut intervé la residència de Tremp, on fins ara hi ha hagut 59 defuncions.

ingressar un cinquè pacient. En principi tots ells eren negatius, però el centre els va tractar com a possibles positius. Els van col·locar en una planta, en habitacions aïllades, tot i que al costat residien avis sense virus. En realitat, una línia a terra separava la zona Covid de la no Covid.

Dos d'aquests cinc avis nous van ser traslladats a l'hospital el dia 25 d'octubre perquè estaven empitjorant. I el mateix director del centre va mostrar la seva inquietud davant els familiars, en una comunicació a què ha tingut accés EL PERIÓDICO. «He expressat el meu malestar a la delegada de Salut. Estem disgustats», indica el document. Malgrat això, la situació va empitjorar. Després de diversos tests PCR als treballadors, i als residents, 14 dies des-

prés dels trasllats (el 6 de novembre) tres avis de la mateixa planta on hi havia els positius es van infectar. També van aparèixer cuidadors infectats, tot i que no es va detallar quants.

Cinc dies després, l'11 de novembre, el centre va comunicar que tres avis havien mort per coronavirus, un d'ells resident del centre, segons sosté una família que va poder parlar d'aquest cas amb la residència. Dos dies després, el 13 de novembre, el centre va decidir que tots els avis que eren a la planta on hi havia positius havien de tenir anticossos del virus per «minimitzar símptomes». L'última mort per coronavirus es va produir el 17 de novembre quan va morir un intern del centre des de feia un any. Havien passat 22

dies del primer trasllat.

En menys d'un mes, doncs, en aquest centre de referència van entrar cinc positius: dos d'ells van morir, i dos avis del centre van acabar infectant-se i morint. A més, diversos treballadors també es van infectar. «És evident que hi havia cuidadors, sobretot la fisioterapeuta o la psicòloga, que van passar per totes les plantes... per no parlar dels de la segona planta [on es va crear aquesta zona Covid]. És evident que a partir que van deixar entrar persones infectades el virus es va propagar», es queixa Muñoz.

A més, durant tot aquest temps, els familiars van perdre el contacte amb els residents, que van passar dues setmanes tancats a les seves habitacions i aïllats. «Els que no s'han mort del virus, moriran de pena. Hi ha avis que han perdut la parla», afegeix Muñoz, una vegada les visites ja s'han reprès.

Sense personal suplent

Sorpren que, durant tot aquest període, en cap comunicació s'esmenta el reforç de personal sanitari per atendre els pacients positius que arriben al centre. «No es va contractar més personal. Eran els mateixos del geriàtric els que atenien els malalts de coronavirus. És indecent», afegeix la portaveu dels familiars. És a dir, que el mateix geriàtric, amb els mateixos professionals, va haver d'atendre aquests nous pacients malalts.

La Conselleria de Salut no ha respost a aquest diari pel cas de la residència Mossèn Homs. Tampoc ha volgut fer públic el llistat de residències Buffer que hi ha a Catalunya, i que poden córrer la mateixa sort que la de Terrassa. Només es limiten a dir que existeixen més de 30 de geriàtrics a Catalunya que atenen pacients Covid d'altres geriàtrics, i que «disposen de bones condicions per a la sectorització» i «un rol fonamental». Fonts de Salut, en

un comunicat electrònic, afegeixen que aquests centres «disposen de llits buits, personal i infraestructura suficient per rebre pacients d'altres residències i oferir cures apropiades».

Rebuig dels familiars

Són diverses les associacions de familiars i els partits polítics (com el PSC o En Comú Podem) que s'han oposat a aquest pla. Com els familiars de la residència Falguera de Sant Feliu de Llobregat (Baix Llobregat), que, tot i que en el primer moment van formar part del llistat de residència de referència, ahir van ser eliminats d'aquesta possibilitat. També s'hi oposa l'associació de familiars Coordinadora 5 +1, que el pròxim dissabte ha convocat una concentració a la plaça Sant Jaume per mostrar la seva oposició a aquesta mesura. Demanen que s'aïlli els residents infectats, sí, però en hotels o espais medicalitzats dotats de prou personal. «Aquesta mesura no serveix de res, només posa en perill els residents, i els treballadors», afegeixen.

Fonts del sector geriàtric fa mesos que es posen les mans al cap amb aquest pla, però s'ho prenen resignats. «Ara Salut pot fer i decretar el que li doni la gana, i a nosaltres ens toca callar», asseguren. No obstant, també assenyalen que la pandèmia ha fet reduir sensiblement el nombre de persones que viuen en les residències, i les restriccions han reduït al mínim els nous ingressos de pacients. «Hi ha centres que necessiten diners urgentment per poder pagar nòmines. I molts accepten ser centre de referència perquè saben que el Govern, almenys, els pagarà aquestes places que si no estarien buides». I afegeixen aquesta pregunta: «¿Quant creus que costaria un lloguer d'un hotel, amb metges, infermers, i respiradors perquè només hi vagin els positius? El pla Buffer surt molt més barat, aquí Salut només paga respiradors». ■

Apunt

El cas de Tremp

► La residència geriàtrica de Tremp on ja han mort 59 avis (el 40% del total) era un dels centres buffer que havia d'acollir avis positius de Covid-19. Les obres es van fer, però finalment no va arribar a acollir ningú, i són altres geriàtrics a la Pobla (Pallars Jussà) i Guissona (Segarra) els que compleixen aquesta funció.

► No obstant, la vintena de llits preparats amb respiradors han sigut utilitzats per tractar malalts Covid al mateix geriàtric, i així s'ha evitat el seu trasllat a un centre hospitalari. Només 22 persones van arribar fins a l'hospital de Tremp i 11 (la meitat) van morir.

La residència de Tremp.

Manu Mitru

L'últim repartiment abans de les festes de Nadal

► Centenars de persones fan cua davant el centre de distribució d'aliments de l'església de Sant Isidor, a Barcelona, que acull veïns atesos en parròquies limítrofes. «Les cues són habituals però aquesta vegada han sigut molt més llargues, perquè és l'últim repartiment abans de Nadal», va comentar el rector Enric Termes.

